

Beste leden,

Naar aanleiding van de nieuwe aangekondigde lockdown op 18 december 2021 zijn er wat vragen ontstaan over welke contactberoepen wel en niet mogen doorwerken. In dit document leggen wij u uit hoe het juridisch zit.

In de nieuwe regeling staat dat 'contactberoepen ten behoeve van de zorg' zijn uitgezonderd van de sluitingsplicht. Wat is nu een contactberoep ten behoeve van de zorg? Daarvoor moeten we de toelichting lezen bij de regeling:

"Zorglocaties zijn gedefinieerd in artikel 58a, eerste lid, van de wet, waarbij bepalend is dat het gaat om zorg als bedoeld in de daar genoemde wetten. Het gaat hier onder andere om ziekenhuizen, huisartsen, de opvang van daklozen, maar ook buurt en wijkcentra zijn geopend voor georganiseerde dagbesteding en opvang voor kwetsbare groepen in een buurt."

"Contactberoepen

De uitoefening van contactberoepen wordt verboden, zowel thuis als in publiek toegankelijke plaatsen. Dit zijn beroepen waar 1,5 meter afstand houden niet mogelijk is, waaronder de kappers en schoonheidsspecialisten. Van het verbod zijn uitgezonderd contactberoepen ten behoeve van zorg van een zorgaanbieder als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, of jeugdhulpaanbieder als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet, of aanbieder als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Voorts zijn rijinstructeurs en -examinatoren uitgezonderd van dit verbod."

Hier worden dus enkele beroepen genoemd die zijn uitgezonderd:

- De zorgaanbieder als bedoeld in artikel 1 lid 1 van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg;
- De jeugdhulpaanbieder als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet;
- De aanbieder als bedoeld in artikel 1.1.1. lid 1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

De Jeugdwet en de Wmo zijn voor jullie minder relevant, maar de zorgaanbieder uit de Wkkgz wel.

Zorg onder de Wkkgz

In de Wkkgz wordt als zorgaanbieder aangemerkt verleners van Wlz-zorg en Zvw-zorg en 'andere zorg', waarbij het moet gaan om handelingen die de gezondheid van de cliënt bevorderen en bewaken. Er moet een medische reden zijn waarom die handelingen moeten worden uitgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan de pedicure die bij diabetes behandelt. Een reguliere pedicure behandeling mag niet worden gegeven tijdens de verplichte sluiting, maar voor medische noodzakelijke behandelingen wordt een uitzondering gemaakt.

Verder vallen ook de geregistreerde beroepen onder 'andere zorg', waarbij in de wet (art. 1 Wet beroepen in de individuele gezondheidszorg) worden genoemd: arts, tandarts, apotheker, gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, fysiotherapeut, verloskundige, verpleegkundige, doktersassistent, orthopedagoog-generalist en klinisch technoloog.

Hoe kunt u nu weten of de zorg of behandeling die u verricht onder de Wkkgz valt?

Daarvoor heeft de overheid een handige zelftest gemaakt.

[file:///J:/Downloads/Wkkgz_Val+ik+onder+de+wet%EF%80%A52+%20\(1\).pdf](file:///J:/Downloads/Wkkgz_Val+ik+onder+de+wet%EF%80%A52+%20(1).pdf)

Er zijn wel diverse behandelingen uitgezonderd die niet onder de Wkkgz vallen. Deze handelingen of behandelingen zijn dus niet toegestaan om tijdens de sluitingsplicht uit te voeren:

- a. Handelingen van re-integratiedeskundigen (bedrijfsarts valt hier niet onder), arbeidsdeskundigen, jobcoaches en werkcoaches.
- b. Bemiddeling of coördinering binnen de zorg waarbij de bemiddelaar zelf geen zorg verleend.
- c. Enkel bijeenbrengen van zorgaanbieders en zorgverleners via uitzendconstructies.
- d. Coördineren van bevolkingsonderzoek of preventieve geneeskunde (vaccinaties).
- e. Vrijwilligers in de zorg die niet beroepsmatig of in opdracht van een zorgverlener zorg verlenen.
- f. Dovertolken.
- g. Verstrekken van zelfzorggeneesmiddelen, zoals drogisten (deze zijn zelfstandig onder de regeling covid uitgezonderd van de sluitingsplicht).
- h. Hulpmiddelenzorg: het verstrekken van eenvoudige verbruiksartikelen, zoals verbandmiddelen en incontinentiemateriaal; het aanmeten en verstrekken van brillen,

- contactlenzen en hoortoestellen of het verrichten van oog- en oormetingen (ook deze categorie is zelfstandig onder de regeling uitgezonderd).
- i. Vervoeren van donoren.
  - j. Aanbrengen van tatoeages (weglaseren valt wel onder de Wkkgz).
  - k. Pedicurebehandelingen, voor zover geen sprake is van een medische pedicurebehandeling. Medische pedicurebehandelingen mogen wel worden uitgevoerd tijdens de sluitingsplicht.
  - l. Schoonheidsspecialisten voor zover het gaat om huidreiniging, aanbrengen van make-up of aanbrengen van huidverzorgende crèmes. Uitgezonderd van de sluitingsplicht zijn dus schoonheidsspecialisten voor zover zij medisch noodzakelijke behandelingen uitvoeren, denk aan acné behandelingen of behandeling voor andere huidaandoeningen die noodzakelijk zijn.
  - m. Knippen en verzorgen van haren in kapsalons.
  - n. Uitoefenen van het beroep van predikant.
  - o. Uitoefenen van het beroep van fitnesstrainer.
  - p. Opvoedingsadvies door partijen die zich niet als zorgverlener presenteren.
  - q. Coaching anders dan in het kader van zorgverlening.
  - r. Het geven van yoga lessen. Yoga lessen mogen dus niet doorgaan onder de sluitingsplicht.
  - s. Mindfulness cursussen aanbieden anders dan vanuit een zorgverlener.
  - t. Handelingen van vrijwilligers in Bijna Thuis Huizen (palliatieve zorg), beroepsmatige werknemers mogen wel blijven werken, maar vrijwilligers dus niet.
  - u. Losmaken van spieren door een (sport)masseur, geven van ontspanningsmassages en blessurepreventie. Massages mogen dus geen doorgang vinden onder de sluitingsplicht, tenzij er sprake is van behandelingen gericht op genezing. Sportadvies is niet toegestaan. Het verlenen van EHBO door een beroepsmatige sportmasseur is wel toegestaan.
  - v. Het geven van advies door gewichtsconsulenten, anders dan in het kader van genezing. Een diëtiste mag dus wel blijven werken om patiënten die aan het revalideren zijn na bijvoorbeeld een maagverkleining te begeleiden op weg naar herstel.

Als het gaat om een pedicurebehandeling die in een zorginstelling wordt uitgevoerd, zoals in een verzorgingshuis, dan is dat ook toegestaan, omdat het verzorgingshuis in dat geval de zorginstelling is waar de behandeling wordt uitgevoerd.

Ons advies

We willen u adviseren om zelf kritisch te kijken naar wat u voor behandelingen uitvoert en of dit in het kader van zorgverlening is of in het kader van ontspanning, plezier, luxe, etc. Verder is het goed om u af te vragen 'kan deze behandeling ook wachten tot na de lockdown of gaat de gezondheid van mijn cliënt dan aanzienlijk achteruit?' Als de gezondheid achteruit gaat als u de betreffende handeling niet uitvoert, dan zou u mogelijk kunnen rechtvaardigen dat u werkt tijdens de sluitingsplicht. Daarbij is het wel belangrijk om voor u zelf deze afweging telkens te maken en ook om te kijken of de patiënt tijdelijk geen alternatief heeft, zoals naar de huisarts gaan. Als de zorg noodzakelijk is, zal de huisarts de cliënt doorverwijzen naar een partij die wel de benodigde zorg mag verlenen.

Aan deze brief kunnen geen rechten worden ontleend, iedereen blijft ten alle tijden zelf verantwoordelijk voor het wel of niet sluiten van zijn praktijk en het wel of niet verlenen van behandelingen. Ook is het mogelijk dat de regelingen wijzigen.

Sancties bij overtreding

Mocht u besluiten om toch tijdens de lockdown te blijven werken, in strijd met de sluitingsplicht, dan loopt u het risico dat u een sanctie opgelegd krijgt.

Strafrechtelijke sancties

Wat zijn de mogelijke sancties, oftewel, welk risico loopt u als u in strijd handelt met de regeling? Allereerst staan er geldboetes op de overtreding. Het overtreden van de wet is strafrechtelijk gezien niet toegestaan. Op overtreding van deze wet staat een straf van maximaal 3 maanden hechtenis (gevangenis) of een geldboete van maximaal € 4.350,-. Let op, dit is per overtreding, dus als er meerdere overtredingen zijn, zou de rechter kunnen besluiten om de boete hoger te maken.

Er is één zaak bekend waar een horecaondernemer open ging in strijd met de toen geldende noodverordening (dus vóór de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 in ging). Deze ondernemer is strafrechtelijk veroordeeld tot een geldboete van € 1.500,-.

Daarnaast bestaan er ook strafrechtelijke boetes van € 95,- voor het overtreden van de 1,5-meter regel. Ook deze regel zal bij het uitoefenen van een contactberoep overtreden worden en kan

bovenop de andere strafrechtelijke boete worden opgelegd aan zowel de zorgverlener als aan de cliënt. Denk dus niet alleen aan uw risico, maar ook aan dat van uw cliënten.

Bestuurlijke sancties

Ten slotte kan er naast een strafrechtelijke veroordeling ook door de gemeente aanvullende sancties worden opgelegd. Let op, het is daarbij niet zo dat als je een strafrechtelijke veroordeling hebt gehad dat je er dan vanaf bent, je kan beide boetes naast elkaar opgelegd krijgen! Een gemeente kan eigen beleid en regelingen maken die binnen de betreffende gemeente gelden. De gemeente kan ook een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom opleggen als dit beleid of deze regelingen overtreden worden.

Bij een last onder bestuursdwang kan de burgemeester bijvoorbeeld een winkel of bedrijf verplicht laten sluiten. U bent verplicht om hier aan mee te werken en de deur wordt bijvoorbeeld verzegeld. Niet alleen geeft dat misgelopen omzet, maar ook reputatieschade is een mogelijk gevolg als men ziet dat de deur op last van de gemeente gesloten is.

Een last onder dwangsom is niet meer dan een boete zolang u de regels blijft overtreden. De last onder dwangsom kan dus per dag hoger worden en oplopen tot hoge bedragen.

Een voorbeeld is de gemeente Gorinchem die een beleidsregel heeft gemaakt dat bij overtreding van de Covid-maatregelen er een boete opgelegd kan worden tussen de € 2.000,- en € 50.000,-. Daarbij wordt er gekeken naar het soort bedrijf, de grootte van het bedrijf, de ernst van de overtreding etc. om het bedrag vast te stellen. De boete moet passend zijn bij de overtreding. Wilt u weten wat de specifieke regels zijn binnen uw gemeente, dan verwijzen wij u door naar uw eigen gemeente. Wij kunnen niet voor elke gemeente afzonderlijk deze regels uiteenzetten. Mochten er nog vragen zijn, dan kunt u uiteraard contact met ons opnemen, zodat wij (of onze jurist) met u mee kunnen kijken.

Conclusie en advies

Er is geen eenduidige regeling die zegt welk beroep wel en niet mag doorwerken. Blijf altijd kritisch kijken naar wat u doet en of uw werkzaamheden medisch noodzakelijk zijn of niet. U heeft een eigen verantwoordelijkheid om te beslissen of u wel of niet open blijft en wij hebben u gewezen op de mogelijke sancties en gevolgen. Ons advies is bij twijfel en zonder duidelijke rechtsgrond niet doen.

Een pedicure mag blijven werken als het gaat om het uitvoeren van medische behandelingen, zoals bij diabetes. Een schoonheidsspecialist mag ook behandelingen uitvoeren die in het kader van medische noodzaak nodig zijn. Een (sport)masseur mag massages verrichten die nodig zijn voor de genezing van de cliënt. De beroepen die niet zijn uitgezonderd en die niet onder de Wkkgz vallen mogen in beginsel niet werkzaam zijn tijdens de lockdown.

Mocht u besluiten om toch open te gaan of om behandelingen uit te voeren die volgens u medisch noodzakelijk zijn, dan willen we u adviseren om een goede onderbouwing klaar te hebben liggen, zoals doorverwijzingen van een medisch specialist, huisarts, ziekenhuis, etc. Mocht er een boa bij u langs komen, dan kunt u bewijzen dat de betreffende behandeling medisch noodzakelijk was. Uiteraard blijft het dan aan de boa of zij wel of niet gaan sanctioneren of verder onderzoek gaan doen. Mocht een dergelijke situatie zich voordoen, dan is het raadzaam om zo snel mogelijk juridisch advies in te winnen, want mogelijk kunt u nog in bezwaar tegen de boete.